Ն 2319 — 1885 ԱՊՐԻԼ 30 ՍԱԼԸ — ՏՕԳՈՒԶՕՒՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԼԱԶՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԵԹ ԻՉԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . . 125 »
40 ՓԱՐԱ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԻՎԱՏՏԸ ՓՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ
ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Գէհէր սաթըրը իչիւն
1 վէ 2 վէ ճինճի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . . 3 »
ԽԻԹԱՐ . Գանգա , Շիրքէթ վէ ումու. [illegible] պիրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ .
[illegible] նճիւ սահիֆէլէրէ . . . 6 ղրշ.
[illegible] սահիֆէյէ . . . . . . 4 »
2 վէ 3[illegible] . . . ա տայիր պէնտլէր
4իւնճիւ սահ[illegible] . . . աճագ վէ տէրճ
[illegible] նմայաճագ.
Մէվտան նաֆիա,
մէճճանէն գապուլ օլու.
օլունմայան էվրագ իատէ օլու.
[illegible]

ԿԻՒՆԻՒ ԿԷՉՄԻՇ Ն
5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իտարէխանէսի , հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը , Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 խանէտէ տիր ; — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ [illegible] քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմաճագլար կիպի , քեաֆֆէի մէքեաթիպաթըն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր ;

ԿՈՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԱՆԿԼՕ-ՌՈՒՍ ՄԻՒՇՔԻԼԻ

Տիւն չէհրիմիզէ կէլէն խուսուսի թէլէկրաֆլար՝ բէք միւհիմ պիր խապէր վէրիյօրլար.

Հինտիսթան վալիսի Լօրտ Տիւֆրին՝ Լօնտրա գապինէթօսընա պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին հարէքէթի՝ քէնտի փօլիթիգասընը պէյէնմէմէք տէմէք օլտըղընը, վէ պու հարէքէթտէն Ինկիլթէրանըն Ասիաի վասաթիտէքի նուֆուզ վէ իգթիտարը հագգընտա նէթայիճը վախիմէ հուսուլէ կէլէճէկինի պէյանլա, մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմիշ տիր ;

Մ. Կլատսթօն՝ Լօրտ Տիւֆրինէ եազտըղը ճէվապտա, պիրտէն պիրէ իսթիֆա իթմէսի՝ գապինէթօյա միւշքիլաթը ազիմէյի մուճիպ օլաճաղընը տէրմէյանլա, մէմուրիյէթինտէ տէվամ իթմէսինի Լօրտը միւշարէլէյհտէն րէճա իթմիշ իսէ տէ, րիվայէթէ կէօրէ, Լօրտ Տիւֆրին՝ իսթիֆասընտա իսրար իթմէքտէ իմիշ.

* * *

Մօսքով Ղազէթն գավինէճ, Րուսիա տէվլէթի՝ Թաթինը հուտուտ միւզաքէրաթընա եէնիտէն իպթիտար օլընմասընա իքի չարթ վազ իթմիշ տիր. Շէօյլէ քի, Ինկիլթէրա՝ Ճաքօն սուլարընտա վագը Համիլթօն լիմանընը իշղալ իթմէյէճէք, վէ Հինտիսթան հիւքիւմէթի՝ Աֆղան Էմիրինէ էսլիհա վէ միւհիմմաթը հարպիյէ վէրմէյէճէք տիր.

* * *

Լօնտրատան կէլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Րուսիա հիւքիւմէթի՝ Պանտը Հազէզ չըմէնտըֆէրլէրինի Աշգապատ, Գաչգա վէ Մէրվ ճարիգիլէ Պիւրթալիք Ցամ մահալլէ գատար թէմտիտէ գարար վէրիբ, ինշաաթը մէզքիւրէյի կէլէճէք սէնէ զարֆընտա իքմալ ու իթմամ իտէճէք իմիշ ;

* * *

Աֆղան Էմիրի Ապտիւլ Րահման խան՝ ալաֆր. ապրիլ 30տա մազարը իտարէսի օլան Քեապիլ չէհրինէ մուվասալէթ էյլէմիշտիր.

* * *

Գալքիւթթատան իշար օլունտըղընա կէօրէ, Հինտիսթան հիւքիւմէթի՝ Աֆղան Էմիրինէ թէսլիմ իթմէկի 10.000 Շնայտր թիւֆէնքլէրինտէն պաշգա, 10 000 Մարթինի Հանրի, 10 000 Էնֆիլտ թիւֆէնքլէրի իլէ 30 միլեօն խարթուչ, 17 գըթա Նօրտէնֆիլտ թօբը վէ մըգտարը քիւլլի էտէվաթը հարպիյէ իրսալ իտէճէք իմիշ ;

—

Լօնտրատան հարէքէթ իթտիկի տիւն եազըլան Հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլէրի՝ պիր կիւն Բարիզտէ վէ պիր կիւն տէ Պէրլինտէ թէվագգուֆ իտէճէկինտէն, էօնիւմիւզտէքի բէնճշէնպիհ կիւնի չէհրիմիզէ մուվասալէթ իտէպիլէճէք տիր ;

—

Գրուբ Փապրիգասընըն սահիպի Մ. Գրուբըն մախտումը՝ պէրապէրինտէ փապրիգաի մէզքիւրըն պաշ միւհէնտիսի պուլունտըղը հալտէ, տիւն չէհրիմիզէ վիւրուտ իթմիշ տիր ;

Րիվայէթէ կէօրէ, Մ. Գրուբըն Տէրսաատէթէ վիւրուտի՝ հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին մէզքիւր փապրիգայա պազը էսլիհա վէ էչեաթ հարպիյէ սըբարըշ իթմէք նիյէթինտէ պուլունմասընտան մէշնի իմիշ ;

Րուսիա տախիլիյէ նազըրը Գօնթ Թօլսթօյ՝ նամըզաճըլըղընտան նաշի մէզունէն կէչէնտէ Գըրըմա ազիմէթ իթմիշ օլուպ, լաքին պու տէֆա էրինէ Բէթէրսպուրկա ավտէթ իթտիկինի Սիմֆէրօբօլտան պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրիյօր ;

Գօնթ Թօլսթօյըն անճաք սըհհաթը [illegible] հիւսնի բէք զիյատէ էնտիշէ վէ վէսվէսէյի մուճիպ օլուպ, իւզէրինէ պիր մէրազ կէլմիշ վէ եազընտա էօլէճէկինի [illegible] տուրմագտա օլտըղը կիպի, արասըրա պիր տէ սըհրը թութար իմիշ, Բէթէրսպուրկըն էն մէշհուր հէքիմլէրի՝ գօնսօլթօյա տավէթ օլունմուշլար տըր ; Գօնթը միւշարէլէյհին մէմալիքը էճնէպիյէյէ կիտէճէկինէ տաիր արթըգ պիր սէօզ սէօյլէնմէքտէ օլմայըբ, անճագ զանն օլունտըղընա կէօրէ, Գազան էյալէթինտէքի չիֆթլիքլէրինէ չէքիլէճէքմիշ ;

—

Սօֆիատա Ինկիլիզ փօլիթիգա մէմուրլըղըն խանէսինտէ մուալլիմէլիք իտէն 16 եաշընտա պիր Ինկիլիզ գըզը՝ խանէնին պիր պէսլէմէսիյլէ պէրապէր մայիսըն 1ինճի կիւնիւ չէհրը մէզքիւր ճիվարընտա պիր գըշլա գուրպինտէ գըրտա եապանի չիչէքլէր թօփլամագտա իքէն, ասքէրիյէտէն իքի ճէրրահ մուավինի պունլարըն իւզէրինէ հիւճում էյլէ բըզըրընա թասալլութ իթմիշլէր տիր ;

Մէրգուման խապիսլէր՝ հիւքիւմէթը մահալլիյէ թարաֆընտան տէրհալ օլնուր թահթը մուհաքէմէյէ ալընմըշլար տըր.

Իշպու վագաա՝ Սօֆիատա հէյէճանը ազիմի մուճիպ օլուպ, մէրգումանըն չէտիտէն տիւշարը ճէզա իտիլմէսի թալէպ օլընույօր իմիշ ; Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ մէզպուրէ գատընլարա թարզիյէ վէրէճէք իմիշ ;

Ինկիլիզ փօլիթիգա մէմուրը՝ պու պապտէ հիչ պիր թէշէպպիւսաէ պուլունմայըբ, իշի քեամիլէն հիւքիւմէթէ աթֆէյլէ թէրք իթմիշ տիր ;

—

Գըրըմ մուհարէպէսինտէ մէֆամ իտէն Իթալյան գապիթան վէ նէֆէրաթընըն զիքրը ճէմիլէ իչիւն իթալիանլար թարաֆընտան Տէրսաատէթտէ պիր հէյքէլ (արձան) րէքզ իտիլէճէկինտէն, պունուն իչիւն լազըմ կէլէն մէրմէրլէր պու քէրրէ կէօմրիւկէ վիրուտ իթմիշ իսէ տէ, Րուսումաթ էմանէթի՝ մէզքիւր թաշլարըն իթալիա սէֆարէթինամընա վիւրուտ իթմէտիկի միւլահազասընա մէպնի պունլարըն րէսմը կէօմրիւք ալընըպ ալընմայաճաղընա պիր գարար վէրէմէյիբ, քեյֆիյէթի Պապը Ալիյէ արզ իթմիշ օլմաղլա, Պապը Ալի՝ մէզքիւր մէրմէրլէրտէն րէսմը կէօմրիւք ալընմամասընա գարար վէրմիշ տիր ;

—

Րումէլի չըմէնտըֆէրլէրի իւթիսագ խաթթը գումբանիասընըն մէճլիսը իտարէսի՝ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Գալաթատա հիւլ խանընտա ագտը իճթիմա իթմիշ տիր ;

Մէզքիւր իտարէ մէճլիսի՝ իւթիսագ խաթլարընըն բըլանլարընը գարիպէն Նաֆիա Նէզարէթինէ թագտիմ իտիւպ, մէզքիւր բըլանլարըն չայանը գաբուլ պուլունմասընը միւթէաղըպ ինշաաթա պաշլանաճագ տըր ;

—

Մէսաիլը Մըսրիյէյէ տաիր Պէյազ Քիթապ՝ կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ Պէրլինտէ նէշր օլունմ, պունուն միւհթէվի օլտըղը 21 գըթա էվրագը րէսմիյէտէն՝ իւչ իմթիյազ [illegible] բէրաթ օլըրգ պէյնինտէ Մըսըր մէսէլէսինէ տաիր իթթիֆագը թամմ մէվճուտ օլտըղը անլաշըլմըշ տըր ;

—

Խըտըվէյլէգ կիւնիւ Ֆիլիպէտէ զուհուրա կէլէն վագաաի մալիւմէտէն նաշի չէհրը մէզքիւր Խունան գօնսօլօսը իլէ Շարգի Րումէլի հիւքիւմէթի պէյնինտէ միւնասէպաթ էյլան միւնգաթի օլուպ, սաիր գօնսօլօսլար՝ իշէ պիր թէսվիյէ պուլունմագ չալըշըյօրլար իմիշ ;

Րիվայէթէ կէօրէ, վալի Գավրիէլ Գրիսթօֆիչ բաշա՝ գալիպա պէյանը թէէսսիւֆ իչիւն Խունան գօնսօլօսխանէսինէ կիթմիշ իսէ տէ, գօնսօլօս՝ քէնտիսինի գապուլ իտէմէյէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր ;

Խունան գօնսօլօսխանէսի իլէ Ֆիլիպէ վէ կազէթաճըլըն խուրէխանէսի՝ պիրէր միւֆրէզէ ասքէր թարաֆընտան մուհաֆազա օլընմագտա իմիշ ;

Հէյէճանը էֆքեարըն պիր գաթ տահա արթմամասը իչիւն վագաանըն էրթէսի կիւնիւ օլ պապտէ մալիւմաթ եազմասը՝ մէզքիւր Բումի կազէթասընա մէն օլընմըշ տըր ;

—

Սիսամ ճէզիրէսի մէճլիսը ումումիսինին՝ ճէզիրէնին պէյի Գօսթաքի Ատօսիտէս բաշա հազրէթլէրինին ազլինէ գարար վէրիպ, քէյֆիյէթի հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզ իչիւն Տէրսաատէթէ պիր հէյէթը մէպուսէ իզամ իթմիշլէնի տիւն եազմըշ իտիք ;

Մէամաֆիհ կէօրէ, բաշլը միւշարիլէյհ քէնտիսի տախի Սամբազամ հազրէթլէրինէ պիր թէլէկրաֆ չէքիլտէսիյլէ մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմիշ, վէ օլ պապտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին էմրինէ ինթիզարէն ճէզիրէտէ Ալ Իլիա մանասթըրընտա վագը եազըրդ խանէսինէ չէքիլմիշ տիր. Մէզքիւր մէճլիսը ումումի՝ Սիսամ մէթրօփօլիտի Կապրիէլ էֆէնտինին ազլինէ տախի գարար վէրմիշ տիր ;

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 11 մայիս

Մէճլիսը Ավամ.—Գօնթ Կրանվիլ՝ մուգաւ պուլան պիր սիւալէ ճէվապէն, հաքէմ իչի իչիւն հիչ պիր միւշքիլաթ կէօրմէմէքտէ օլտըղընը պէյան իթմիշ տիր ; Գօնթը միւշարէլէյհ՝ Հինտիսթան ումէրը նազըրը Գօնթ տը Քէմպէրլէյ իլէ քէնտիսինին (կրանվիլ) Րուսիա սէֆիրի Մ. տը Սթաալ վէ Րուսիա մուրախխասը միրալայ Լէսար իլէ Թաթինը հուտուտ մէսէլէսինտէ թէմամըյա խօշնուտ օլընաճագ «էսասի» պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէթիրտիքլէրինի, վէ պու իթիլաֆըն Մ. տը Սթաալ թարաֆընտան Բէթէրսպուրկա թէպլիղ օլունտըղընը իֆատէ էյլէմիշ տիր ;

Պէրլին 11 մարտ

Գօնթ Հէրպէրթ տը Պիզմարգ Լօնտրա [illegible] միւսթէշարլըղընա նասպ օլունմուշ տըր ;

Լօնտրա 11 մայիս

Տէյլի Նիւզ-ըն պէյանընա կէօրէ, Մէճլիսը մէպուսանըն պու կիւնքի իճթիմաընտա, հարպիյէ նազըրը Մարքի տը Հարթինկթօն՝ Րուս վէ Աֆղան հուտուտունըն թահտիտինէ տաիր միւզաքէրաթըն իլէրլէմիշ օլտըղընը պէյան էյլէյէճէք տիր ;

Քէպէքտէն մէվրուտ պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մանիթօպատա իսեան իթմիշ օլան Ռիէլ՝ Ինկիլիզ վէ Գանատա ասաքիրի թարաֆընտան թէմամըյա մաղլուպ օլմուշլար տըր ;

Աթինա 10 մայիս

Հիւքիւմէթ՝ մէմալիքը էճնէպիյէտէ մուգիմ Խունան սիւֆէրասընըն ճէլպինէ տաիր օլան գարարը մուվագգաթէն ֆէսխ իթմիշ տիր ;

Մ. Տէլիեանի՝ մէսարիֆաթտան 10 միլիօն թէնզիլինի մէմուլ իտէյօր ;

Իսքէնտէրիյէ 11 մայիս

Մայիսըն 1ինտէն 10ընա գատար Սիւվէյշ գանալընտան 113 սէֆինէ միւրուր իտուպ, 1.850.000 ֆր. հասըլաթ օլմուշ տըր ;

Պէրլին 11 մայիս

Ալէմանիա Պանգասը՝ ազօնթօսընը 100տէ 4է թային իթմիշտիր ;

Բէ-Բէէ

Լօնտրա 11 մայիս

Կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Հասան Ֆէհմի բաշանըն Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթինտէն էվվէլ, Բրէնս վէ Բրէնսէս տը Կալ՝ Հօպարթ բաշա իլէ թաամ իտուպ, Հասան Ֆէհմի բաշա վէ սաիր պազը պէօյիւք զէվաթ՝ Հօպարթ բաշա թարաֆընտան իշպու թաամա տավէթ օլունմուշլար ;

(ՏԱԽԻԼԻՅԷ հավատիսաթը իչիւն [illegible] սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլընա.)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրինին պու կիւն հուզուրը չէվքէթմէվֆուրը հազրէթը Շէհրիյարիյէ գապուլի մուգարրէր իտի իսէ տէ, պու սապահ ալտըղըմըզ խապէրէ կէօրէ, բասըմէսի մէզքիւրէ թէէխխիր օլունուպ, ճումա էրթէսի կիւնի վուգու պուլաճագմըշ ;

—

Կրօն. Ժողով տիւն Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Լուսինեան Գեր. Տ. Խորէն Սրբազանըն Ատենապետութիւնը թահթընտա պիրիճթիմա ագտ էյլէյէրէք ալթը պապը գարարլար վէրմիշ տիր ;

Կրօն. Ժողով՝ Թրապիզոն, Բազէչ վէ Էկին առաջնորդլըգլարը իչիւն մէզքիւր ճէմիյէթտէն Դէճէ եաշմիլի 3 ճէմիյէլ թանգիդ իտուպ, առաջնորդլարըն անտէն ինթիխապ իթմէլէրի իչիւն մէզքիւր ճէմիյէլլէրի մահալլը մէզպուրէ վարտութիւնլարընա իրսալ իտէճէք տիր ;

* * *

Տիւնքի Կրօն. Ժողով Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինտէ էքսիլէն [illegible] թամ պուլան 6 բուհանի Եւրոփիւանլար էսրինէ տիկէրլէրինին ինթիխապ օլընմասը իչիւն մայիսըն 10ընճը բէնճշէնպիհ կիւնի բայիթթախթըն պիրճիւմէ բէհապինինտէն միւրէթթէպ Եկեղ. Ժողով ագտ օլունմասընա գարար վէրիպ, իւչ միլլի եանի 18 էսամիյի հավի պիր նամզէտ ճէտվէլի թանգիմ իթմիշ, վէ օ կիւնի մուամէլաթը ինթիխապիյէյէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ տէ քէնտի թարաֆընտան պիր գօմիթէ թէշքիլ էյլէմիշ տիր ;

* * *

Մէճլիսը մէզքիւր՝ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին հուզուրը հազրէթը Շէհրիյարիյէ գապուլի բասըմէսինի միւթէաղըպէն Բաթրիգխանէյէ ավտէթինտէ, օրատա վագը օլաճագ զիյնէթէ րէհապին թարաֆընտան տահա զիյատէ պիր րէվնագ վէրիլմէսի խուսուսընտա տախի պազը թէտապիրի թանզիմ գարարա ալմըշ տըր ;

* * *

Կրօն. Ժողով՝ Պէչիքթաշ քիլիսէսի բաբազլարը թարաֆընտան վէրիլէն բաբօրթօ մուճիպինճէ քիլիսէի մէզքիւրէ Տ. Յովհաննէս քահանայը Աւագերեց վէ Տ. Սահակ քահանայը [illegible] նաապ իթմիշ տիր ;

* * *

Մէվսիմը սայֆտա տիկէր մահալլէրէ թէպտիլը հավայա կիտէն բաբազլար հագգընտա կէչէն սէնէ լաղվ օլունան պիր Շրջաբերականը Կրօն. Ժողով պու տէֆա լիճէլիւլ իճրա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ արզ իթմիշ տիր ;

* * *

Տիւնքի Կրօն. Ժողով քէնտի պիր սէնէլիք մուհասէպէսինի թանգիդ վէ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինէ թագտիմ էյլէմէկէ գարար վէրմիշ տիր ;

—

Խրիմեան Ամէն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան Հայրիկ ապրիլին 11ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ Պոլանըգտան Մուշա միւվասալէթ իթմիշ օլմաղլա, պու պապտէ ալտըղըմըզ թաֆսիլաթը պէր վէճհը աթի նէշր իտէրիզ : Շէօյլէ քի, Մուշ մութասարրըֆը Սայիհ բաշա հազրէթլէրի վիլայէթտէն ալտըղը պիր էմր մուճիպինճէ, Թապուր աղասը Սէլիմ աղայը 10—12 նէֆէր զապթիյէ իլէ պէրապէր Պոլանըգտա բուհանիի միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին իսթիգպալինէ իրսալ իթմիշ տիր ; Բէգարէք Մուշ միւլքէթտաշլարըմըզ տախի քիւլլիյէթ իւզրէ Խրիմեան Սրբազանը գարշըլամագ չըգմըշ օլտըղլարը կիպի, Առաջնորդարան տախի հըսօրիյաթը էհալիի միւշարէլէյհէ արզ ու թէպրիք իթմէք վէ միւշարէլէյհի Մուշա տավէթ էյլէմէք իւզրէ Ցրօնք գարիյէսինէ գատար պիր հէյէթը մէպուսէ իրսալ իթմիշ տիր, զիրա Խրիմեան Սրբազան տօղրուճա Ս. Կարապետ վանքընա կիտիպ չէհրէ ուղրամամագ նիյէթինտէ իմիշ ;

Խրիմեան Սրբազան հազրէթլէրի՝ Մուշ գուրպինտէ վագը Ձրիկ գարիյէսինէ պիլմիւվասէլէ, օրատա պիր ազ իսթիրահաթ իթմէքտէ պուլունտուղը էսնատէ, Մուշ մէճլիսը իտարէ վէ մէհաքիմը ազալարը վէ տիկէր պազը մէմուրին՝ գարիյէի մէզքիւրէյէ ազիմէթ իթմիշ օլտուգլարը կիպի, Միացեալ Ընկերութիւնըն միւտիրը ումումիսի տախի Խրիմեան Սրբազանը օրատա պիլիսթիգպալ գուտումընը թէպրիք էյլէմիշ տիր ;

Խրիմեան Ամէն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան՝ օ կիւնիւ սաաթ 9տա Մուշ չէհրինէ տուխուլ իթմիշտիր ; Շէհրին եանընտա պուլընան օվատա Միացեալ Ընկերութիւնըն Ներսիսեան մէքթէպի չակիրտանը՝ միւշարէլէյհին կիւզէրկեահը իւզէրինտէ սաֆպէսթէ աէլամ պուլունտուգլարը կիպի, չէհիրտէ Առաջնորդարան եազընընտա տա Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութիւնըն Մուշտաքի մէքթէպինին գըզ չակիրտանը թարաֆընտան նաղմէլէր թէրէննիւմ իլէ իսթիգպալ օլունմուշ, վէ Առաջնորդարանըն հէր թարաֆընտա խընճալընճ պիր գալապալըգ էօրիլմէշ տըր ;

Խրիմեան Սրբազանըն միւվասէլէթինտէն պիր սաաթ սօնրա, մութասարրըֆ Սայիհ բաշա հազրէթլէրի՝ գայմագամըն թէպրիք իթմէք իւզրէ մախսուսան Առաջնորդարանա իրսալ իթմիշտիր ; Էրթէսի կիւնիւ տէ Էրզէնի Գաթօլիք մէթրասըր Յամէեան փազըլէթլիւ Յարութիւն Եպիսկոպոս, մութասարրըֆ բաշա, գօմանտան բաշա, հիւքիւմէթ վէ ատլիյէ մէմուրինի վէ Բէժի մէմուրլարը վէ միւթէպէրանը մէմլէքէթ վէ սաիրէ՝ Խրիմեան Սրբազան հազրէթլէրինի զիյարէթ իթմիշլէր տիր ;

—

Վանտան ալաֆր. ապրիլ 28 թարիխլի Էւ-բէ-է եազըլտըղընա կէօրէ, Վան վալիսի Համիտ բաշա հազրէթլէրի՝ մէքթէպ կաբավտարիյէի իտէն Արսլանեան Պետրոս սարկաւագը նէզտինէ պիլճէլպ, Տէրսաատէթտէն ալտըղը թալիմաթ մուճիպինճէ տէրհալ չէհրը մէզքիւրէ կիթմէսի լազըմ կէլտիկինի պէյան իթմիշ օլմաղլա, մումաիլէյհ սարկաւագ իշպու էմրէ իմթիսալէն Վանտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր ;

—

Կիւրինտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Բրօթէսթանլարտան Մինասեան Յովհաննէս Պատուելի՝ էրմէնի ճէմաաթը միյանընտա պիր խըլաֆը նէզր իտէրէք, Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցիյէ լանէթ օգուր, վէ անըն ազայիտ վէ ուսուլ ու այինլէրինի էքեաղիպը բուհանիյէ վէ նիւմայիշաթը չէրէֆճուլանէ վէ խըրիսթիյանիյէթա մուղայիր իթթիգատաթ թաքիր ու թէսմիյէ իտէրէք, մէզքիւր ազայիտ վէ ուսուլ ու այինլէրի թէզիրիֆ ու թահգիր իտէր, վէ Գուտուսը Շէրիֆէ պիլէ բուհանիլէրին մէտար վէ վասիթաի թէճէլլիյի իչիւն իչմաս իթտիքլէրի պիր ային նամը վէրիր իմիշ ; Շու տա բէք շայան տըր քի, մէրգում Պատուելի՝ զիքըր օլընան խըլաֆնամէնին պիր նիւսխասընի Շիշմանեան Գեր. Տ. Ղեւոնդ Եպիսկոպոսա կէօնտէրմէյէ ճիւրաաթ իթմիշ տիր ;

Պատուելինին պու թավրը նահէմվարը իւզէրինէ Էրզէնի ճէմաաթը տիւշարը հէյէճան օլուպ, քէյֆիյէթի հիւքիւմէթէ խապէր վէրիլիր, հիւքիւմէթ տախի իշէ պիթթէզագիւ, Պատուելինին մուամէլէսինի նիզամ վէ գանունա մուղայիր պուլարագ, մէրգումը 7—8 կիւն հապս իտէր իսէ տէ, Պատուելի հապսխանէտէ տէ օ եօլտա վաիզլիկինէ տէվամ իթտիկինտէն, աչէհինտէ միլլէթէ չիքեայէթ օլունուր, վէ պունուն իւզէրինէ մէրգում Բրօթէսթան Պատուելիսի հիւքիւմէթ մարիֆէթիլէ Սիվասա կէօնտէրիլիր ;

—

Ազգ. Հայուհեաց Ընկերութիւն թարաֆընտան վէրիլէճէք պաղչէ չէնլիկինին թէրթիպաթ գօմիսիօնը՝ իլք տէֆա օլարագ տիւն Գրէտի Լիօնէ պանգասընտա պիրլէշմէ, Ունճեան Աբիկ էֆ. յի րէիս, չըվալիէ Ջանիգ էֆ. յի րէիս վէքիլի, Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ. յի սըր քեաթիպ վէ Բարաղամեան Տիգրան էֆ. յի սանտըգքեար թային իթմիշ, վէ 12 ազատէն իպարէթ պիր իճրաաթ վէ թէրթիպաթ գօմիթէսի ինթիխապ էյլէմիշ, վէ մէզքիւր չէնլիքտէ իճրա օլընաճագ էյլէնճէլէրին պաշլըճալարընը թային իտէրէք, իճրաաթ գօմիթէսինէ հէվալէ վէ թավսիյէ էյլէմիշ տիր ;

Մէզքիւր գօմիթէ՝ զիքըր օլունան էյլէնճէլէրի նազարը թէտգիգ ու մուայէնէտէն կէչիրիպ, իթթիրազ վէ միւլահազաթընը վէ նէթիճէի միւզաքէրաթընը [illegible] օլան պէօյիւք գօմիսիօնա արզ էյլէյէճէք, վէ օրատա գարարը գաթի վէրիլէճէք տիր ;

—

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻՆԻՆ ԽԷՎՄԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸ

Մեծ. Խմբագիր Տէր,

Ցառաջիկայ հինգշաբթի օր, Տեառն մերոյ Համբարձման տօնին առթիւ Նորին Բարձր Սրբազնութիւն Ամէն. Տ. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրն մեր հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ 'ի մատրան Ս. Փրկչի, վասն հոգւոց հանգուցելոց հաստատութեանս Մեծանուն հիմնադրին Պէզճեան Յարութիւն ամիրայի նաև Տատեան, Պալեան և այլ բարերարաց ;

Արդ զայս ի գիտութիւն համայն բարեպաշտ ազգայնոց ներկայս հրատարակելով խնդրելով

Մնամք յարգանօք

ի Դիմաց Հոգաբ. Ազգ. Հիւանդ.

Ատենադպիր — Ատենապետ

Տէր. Կէ-Դ-Հ[illegible] — Մէր. Ց[illegible]

Կ. Պոլիս 29 ապրիլ 1885

ԻԼԱՆ

Պանգը Օսմանիտէ մէվճուտ պուլունան Րումէլի տէմիր եօլլարը էսհամընըն իշպու ալաֆրանկա յանիւա իպթիտասը գուբօնլարընը [illegible] պէհէր

5 ՂՐՈՒՇԱ

Գալաթատա Բէրչէմպէ-Բազարընտա թիճարէթ խանընտա 14 նիւմէրօլու մաղազատա սաթըլմագտա տըր ;

Գազանան նիւմէրօնըն պիւթիւն իքրամիյէլէ հագգը վար տըր ;

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Օսմանլը Պանգասընըն Գալաթա վէ Սթամպօլ չիւպէլէրի մայիսըն 14ինճի կէլէճէք բէնճշէնպիհ կիւնիւ գաբալը օլաճագլար տըր ;

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գրէտի Լիօնէ Պանգասընըն Գալաթա վէ Սթամպօլ չիւպէլէրի՝ մայիսըն 2/14ինճի կէլէճէք բէնճշէնպիհ կիւնիւ գաբալը օլաճագլար տըր ;

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ

Արմէնիուս Վամպէրի նամ մէշհուր Ալէման մուալլիմ, Ինկիլթէրրանըն Շէֆիլտ նամ շէհրինտէ կէչէն կիւնլէր տիգգաթա շայան պիր նութգ իյրատ իթմիշ տիր քի, անըն խուլասասընը պէր վէճհի ատի գարիինլէրիմիզա թագտիմ իթմէք խոթէրիզ :

—Գէչտան 21 սէնէ գարար մուգատտէմ Վասաթի Ասիատան ավտէթիմտէ, Լօրտ Բալմէրսթըն իլէ պիր միւքեալէմէտէ պուլունարագ, միւշարէլէյհին նազար ու տիգգաթընը, Ռուսիա տէվլէթինին աղըր աղըր ֆագաթ գավի սուրէթտէ Թաշքէնտէ տօղրու իլէրուլէմէքտէ օլմասը իւզէրինէ տավէթ իթտիմ :

Միւշարէլէյհ հազրէթլէրի պանա շու ճէվապը վէրտի :

—«Էֆէնտի․ Ռուսիա տէվլէթինին Վասաթի Ասիատա իլէրուլէմէքտէ օլտըղընը, վէ պու իլէրուտէն պիզէ թէհտիտ իւտէն թէհլիքէլէրէ տայիր սէօյլէտիքլէրինիզէ ճէվապէն շունու սէօյլէրիմ քի, պէնիմ իթիգատըմճա, օ տէտիյինիզ չէյլէր իճրա օլունաճէկին, տահա չօգ զիւրրիյէթլէր կէլիպ կիտէճէքլէր տիր :»

Նասըլ քի կէօրիւյօրսունուզ, խայլի միւտտէթտէն պէրու տիբլօմաթլար տախի, վէ հաթթա տիբլօմաթլարըն էն ալէասը օլան Լօրտ Բալմէրսթըն տախի, հանըլմագտան խալի օլմամըշլարտըր :

Օ տէտիյիմ չէյլէր, հէնուզ պիր զիւրրիյէթ պիլէ կէչմէքսիզին Ինկիլթէրրանըն պաշընա կէլմիշլէր տիր :

Լօրտ Բալմէրսթընըն մէզքիւր իֆատէսինտէն պէրու հէնուզ անճագ 21 սէնէ կէչմիշ իքէն, տէմէլ աայինըզ Թաշքէնտ, իլա Վասաթի Ասիանըն պիր Թագըմ սայիր գըթալարը տախի, Ռուսիա տէվլէթինին հիւքմի թահթընա կէչմիշլէր :

Վուգու պուլան մէզքիւր հալլէրէ Ինկիլթէրրատա բէք աղ էհէմմիյէթ վէրիլմի իսէ տէ, սա- [illegible] էհէմմիյէթ վէրիլմիշ իտի :

Բարիզէ կիտիպ իւչիւնճիւ Նաբօլէօն հազրէթլէրի հուզուրունա չըգարըլըրմա, իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ պու մէսէլէյէ խուսուսի պիր մէրագ վէրիպ, Ռուսիալըլարըն սաքինէն Հինտիսթանա թէհտիտ իտիպ էտիւպ իթմէմէքտէ օլտուգլարընը պանա սիւալ իթտի :

Ռուսիալըլար օլ վագըթ, Հինտիսթանա թէհտիտ իթմէք էֆքեարընտա պուլունտուգլարընը րէտտ իթտիլէր :

Բրէնս Կօրչագօֆ տախի, Էվրօբա գապինէթօլարընա, շու ատիտէքի մէքթուպ պիր նօթա իրսալ էյլէմիշ իտի :

«Ռուսիալըլար, ֆագըր, պիկիւնահ, վէ սաքին ատէմլէր օլուպ, Վասաթի Ասիատա պազը միլլէթլէր գապիլ իթտիլէր իսէ, օրալար էհալիլէրինին քէնտիլէրինի մէճպուր գըլտըգլարը իչիւն գապիլ իթտիլէր : Արգատէրտ ֆէնա պիր գոմշու չէօլ օլմուղունտան, պաշը պօշ Գըրկըզ գապիլէլէրինի պիր իտարէ թահթընա ալմագ իչիւն, Թաշքէնտ կիպի չէրրի գապիլ պիր մահէլլտէ նէրլէշմէմիզ զարուրի իտի. Թաշքէնտտէն էօթէյէ կիթմէյէ պիր իհթիյաճըմըզ պուլունմատըղընտան, աբթըգ օրատա տուրաճագըզ :»

Թէէսսիւֆ իտէրիմ քի պազը տիբլօմաթլար, Ռուսիանըն պու վատլէրինէ, Ինճիլի Շէրիֆ սէօզլէրի կիպի իթիմատ իթտիլէր :

Ռուսիալըլար պիրէ իկէր տօղրու հարէքէթ իտէրէք, Խօգանտը տա գապիլ իթտիլէր :

1868 սէնէսինտէ, Սըմըրգանտ տախի Ռուսլարըն գապթընա կէչտի, վէ Ինկիլթէրրա հալէա պիր վազիֆէսիզլիք նազարը իլէ պու հալլէրի ուզագտան սէյր իթմէքտէ իտի :

Օլ վագըթ Թաշքէնտ կալէթասընտա պիր մէքթուպ նէշր իթտիմ, վէ թէէսսիւֆ է պէյան իտէրիմ քի, պէնի չօգ գօրգագ պիր ատէմ նէրինէ գօյուպ իւզէրիմէ կիւլտիւլէր :

Ռուսիա տէվլէթի իսէ, Ինկիլթէրրա Թարաֆընտան կէօսթէրիլէն տիվանէճէ միւսաատէքեարլըգտան թէչվիգ օլունարագ, քէնտի իլէրի տօղրու հարէքէթինէ տէվամ, վէ Պուխարա կիպի Խիվայը տախի զապթ իթտի :

Օլ վագըթ արթըգ Ինկիլիզ տիբլօմաթլարըն ագըլլարը պաշլարընա կէլիպ, Ռուսիանըն Աֆղանիսթանա տախի թէճավիւզընտա հուսուլէ կէլէճէք նէթիճէլէր իւզէրինէ տիւշիւնմէյէ պաշլատըլար :

Նիհայէթ, Աֆղանիսթան մէմալիքինին, Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր կէչիւմէզ տի- [illegible] մէմալիք թանըլմասընա գարար վէրիլտի, վէ Ռուսիա տէվլէթի տախի պէյնէն պու գարարը գապուլ իթտի :

Ֆագաթ Ռուսիա քէնտի վատինի թութամայաճագ իտի :

Ռուսիայա հէմճիվար պուլունան Վասաթի Ասիա էհալիլէրի, Ռուսիա իտարէսի թահթընա կէչմէյէ ճան աթըպ, «կէ՛լ, կէ՛լ, պիզի՛ տէ ֆէթհ էթ» տէմէքտէ իտիլէր :

Իմտի Ռուսիալըլար, Թա Աֆղանիսթանըն խանը պաշընտա պուլունան Թիւրքմէնլէրի տէ ֆէթհ իթմէյէ մէճպուր օլտուլար :

Պու սէֆիլ էհալիյէ գարշը վուգու պուլան մուհարէպէնին գըխագըլըը, էմսալըըզ պիր չէյ օլուր :

Պէօյլէ լաղըմա աթէշ վէրիլիրքէն սօնրա, Ռուսլար գօշուպ Ագ Թէբէ գալէասընա կիրտիլէր, վէ 40 000 նէֆէր Թիւրքմէնլէրտէն 10 000 նէֆէրի գումպարա իլէ թելէֆ իտիլէր․ պազը գուլանլարը տախի ֆիրար իթտիլէր, Ռուս ասաքիրի անլէրի գօվալայըպ թէքմիլ վարիտաթլարընը զապթ իթտիլէր, վէ ասքէրտէն մաատա իխթիեար ատէմլէրի, գարըլարը, վէ չօճուգլարը պիլէ, սօնուգ գան իլէ գըլըճտան կէչիրտիլէր :

Իշթէ պու սուրէթլէ իտի քի Ժէնէրալ Սգօպէլէֆ, Թիւրքմէնլէրին բահաթ պիր հալտէ պուլունտըգլարընը Ռուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինէ պիլտիրմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ իտի, չիւնքի էօլիւմտէն գըլատէ բահատ նէ՞ օլապիլիր :

Պատէհու, Թիւրքմէնլէր իլէ Աֆղանլար պէյնինտէ պիր հուտուտ Թայինի օլունմասը իչիւն Ինկիլիզ վէ Ռուս մուրախխասլարընըն մահէլլի մէզքիւրա կիթմէլէրինէ, Թարաֆէյնտէն գարար վէրիլտի, վէ հէր նէ գատար Ինկիլթէրրա տէվլէթի Սըր Բիթըր Լըմստէնի վէ քէնտի մայէթինի Հէրաթ ճիվարընա կէօնտէրտի իսէ տէ, պունլար քէնտի գարշըլարընտա Ռուս մուրախխասլարընէրինէ, Հէրաթ իչի կիւնիւք մէսաֆէյէ գատար իլէրուլէմիշ պուլունան Գազագ ասքէրլէրինի կէօրտիւլէր :

Իշթէ հալը հազըրըն աղըրլըգընա սէպէպ օլան մատտէ պու օտուր :

Պու աղըր հալին նէթիճէսի պիր մուհարէպէ տէ գարար գըլըճագ մը տըր գըլմայաճագ մը տըր, օրասը պիլինէմէզ իսէ տէ, չուրասը բէք սահիհ տիր քի, Հէրաթըն էհէմմիյէթի վէ Հինտիսթան գաբուսու օլտուղու, պէօյլէ Ալէքսանտր, Ճէնկիզ Խան, վէ Թիմուրլէնկ Թարաֆընտան տախի [illegible] լուպ, պիր քէրրէ Ռուսլար չէհրի մէզգիւրա կիրէրլէր իսէ, արթըգ անլէրի օրատան տիշարը չըգարմագ գօլայ պիր չէյ օլամայաճագ տըր :

Շիմտի սիզ պանա սիւալ իտէպիլիրսինիզ քի, Ռուսիայա գարշը պիր մուհարէպէնին էօնիւնի ալմագ իչիւն նէ՞ յափմագ լազըմ տըր :

Պունըն պիրինճիսի չարէսի, էրքէնճէ պիր Թավր ու հարէքէթ իխթիյար իթմէք տիր :

Ռուսիա տէվլէթի, չիմտի պուլունտըղը էրէ գատար իլէրուլէմիշ իսէ, խալընըզ Ինկիլթէրրանըն կէօսթէրտիյի միւսաատէքեարլըգլըըտան թէչվիգ օլունարագ կիթմիշ տիր :

Էյէր Ինկիլիզ տիբլօմաթլարը պու միւսաատէքեարլըղը կէօսթէրմիշ օլմասալար, Ռուսիա տէվլէթի տախի օլ տէրէճէտէ իլէրուլէրէ կիթմէյէ ճէսարէթ իտէմէզ իտի :

Ինկիլթէրրանըն պու միւսաատէսի, բէք պէօյլէ պիր խէթա օլմուշ տըր :

Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա տէվլէթլէրինին Աֆղանիսթանը քէնտի պէյնլէրինտէ թագսիմ իլէմէլէրի թէքլիֆի, կիւլիւնճէք պիր թէքլիֆ տիր․ չիւնքի Ինկիլթէրրա տէվլէթինին էհնիտէն էհնիյէ միւլքլէր զապթ իլէմէյէ կէօզիւ պուլունմատըղը հալտէ, Ռուսիանըն կէօզիւ Հինտիսթանտա տըր :

Ռուսիա տէվլէթի, Վասաթի Ասիանըն չըմալ գըթասընտա իլէրուլէմէք իչիւն, 80 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը բարա սարֆ իթմիշ տիր, վէ Հինտիսթանը տախի էլինէ կէչիրմէտիքճէ աս լա բահալը տուրմայաճագ տըր :

Շիմտի մէսէլէ շունտա տըր քի, Ինկիլթէրրա էհալիսի, Ռօպէրթ Գլայվին վէ Հէյսթինկսին ֆէթհ իտիպ պիր չէրէֆլի միրաս մագամընտա քէնտիլէրինէ պըրագըդգլարը Հինտիսթան մէմալիքինի, մէտէնիյէթի իլէրու կէօթիւրմէք մէմուրիյէթինէ միւթայիտ հալտէ պուլունմալըյան ատէմլէրին էլինէ թէսլիմ իլէմէյէ րազը օլաճագլա՞ր մը տըր :

Պէն Ինկիլիզլէրայը, չօճուգլուգումտան պէրի սէվմիշ պիր ատէմ օլուպ, մէզգիւր կիրէնէ տէկին տէ սէվէճէկիմ :

Ալա իթիմատ իթմէմ քի Ինկիլիզլէր, Հինտիսթանը Ռուսիայա թէրք իթմէյէ րազը օլաճագլար տըր :

Վէ Հինտիսթանը, մէտէնիյէթտէ կէրի գալմըշ օլան Ռուսլարըն էլինէ թէսլիմ իլէմէք, ալէմի ինսանիյէթ իչիւն տախի պէօյլէ պիր ֆէլաքէթ օլաճագ տըր :

Ֆագաթ պիլի՞րմիսինիզ Լիվրօպօլտա արա գըթաասընտա նէյլէր սէօյլէնիյօր :

Եավաշ եավաշ շու էֆքեար եայըլմայա պաշլայօր քի, արթըգ Ինկիլիզլէր Հինտիսթանը պրագմալըլար տըր :

Պէն Ինկիլթէրրանըն Հինտիսթանը պըրագըպ պիր Թարաֆա չէքիլէճէքլէրինէ ասլա իթիմատ իտէմէմ :

Ինկիլթէրրա՝ Հինտիսթանը Թէրք իտէմէզ :

Տէյէնլէր վար տըր քի, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Հօլանտա կիպի իքինճի սընըֆ տէվլէթլիք հալինէ ինէճէք, Հինտիսթանը էլինտէն գաչըրաճագ, պիւթիւն զէնկինլիյինի ղայպ իտէճէք, Ալէմանիա՝ Ինկիլիզ Թիճարէթինին նըֆուզը էլինէ կէչիրէճէք, վէ տիւկէր նըֆուզը տախի Ռուսիայա կէչէճէք տիր :

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

Տիւնքի Նիւսէմիյին Սօն Բօսթա ֆզըրասըյլա թէլկրաֆ գըլմընտա Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիանըն թաթիլը Թէտարիքեաթը հարպիյէ իթմէկէ պաշլամըշ օլտուգլարընա տաիր պազը հավատիս մուհարրէր օլտըղը՝ կազէթամըզը օգույանլարա մալիւմտըր :

Հավատիսաթը մէզքիւրէտէն մաատա Լօնտրատան քէշիտէ օլընան վէ սօն բօսթա կազէթալարընտա միւնտէրիճ պուլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլթէրրա պահրիյէ նէզարէթի՝ քիւչիւք պօյտա օլարագ ինչա իտիլմէքտէ օլան էէնի սէֆայինը հարպիյէ իմալինին թաթիլ ու թէվգիֆի հագգընտա թա կէչէն հաֆթա էմր վէրմիշ տիր :

.˙.

Կէչէն սալը կիւնիւ Ինկիլթէրրանըն Լօրտլար մէճլիսինտէ ազատէն Լօրտ Տը Լա Ուար՝ մէսէլէի միւնազիունֆիհանըն Թեսվիյէսի իչիւն Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա արասընտա նէ Թարզ վէ սուրէթտէ իթթիլաֆ վուգու կէլտիկի հագգընտա մալիւմաթ թալէպ իտէրէք, պու իթթիլաֆըն պիր հագքը՛մ եօգսա պիր թէվասութ իճրասը իչի՞ն մը վուգու պուլտուղընը սիւալ իթմիշ տիր. Եանի պիր տօսթ տէվլէթին հիւնիւ թէվասսութընա՞ մը միւրաճաաթ օլունաճագ, եօգսա մաստէ պիր հագքէմ արզ օլունուպ, օ հալէմ տէ սուրէթը գաթիյէտէ պիր րէ՛յ մի պէյան իտէճէք տիր :

Խարիճիյէ նազըրը Լօրտ Կրանվիլ՝ իշ կիւնիւ վագը օլան իֆատէսինտէն պաշգա պիր չէյ սէօյլէմէք իսթէմէյիպ պու սիւալէ ճէվապէն չէյլէ տէմիշ տիր.

«Խուսուսիյէթ հալինտէ պիր վագաա միւթէէսսիֆէ վուգու պուլսա տա, պու վագաա՝ պիր տէրէճէյէ գատար իքի Թարաֆըն տահ Նամուսընա տօգունտըգտա, պու միւնազաալը Թարաֆէյնին Նամուսընա մուվաֆըգ պիր սուրէթտէ հալլ ու Թէսվիյէ իթմէք իչիւն մէսէլէյի էհլիյէթի պիր տօսթըն րէյ վէ մուհաքէմէսինէ թէրք իթմէք տայիմա էյի տիր, վագաայի հազըրրէտէ տէ իշի տէրէճէյի նիհայէթէ վարտըրըճագ էտէտէ, պու սուրէթ գապուլ վէ իթթիհազ օլունուպ, զաննըր աճիզանէմ կէօրէ, նէ Ինկիլթէրրա՛ մէսէլէնին պիր տօսթ տէվլէթ հիւքիւմտարընա հէվալէ իտիլմէսինի Թէքլիֆ իթմէմէսիյլէ քէնտի Նամուսընա զիլլ պիր մուամէլէտէ պուլունմըշ օլուր, վէ նէ տէ Ռուսիա՝ Թէքլիֆը մէզպուրը գապուլ էյլէմէսիլէ քէնտի նամուսընա պիր խալէլ կէթիրմիշ պուլունուր :»

.˙.

Աժանս Հավասըն Լօնտրա՛ մուխպիրի՝ մէզքիւր հաքէմ մասաէսի հագգընտա կէչէն հաֆթա պէր վէճհը աթի մալիւմաթ վէրմիշ տիր․

«Հաքէմլիք մասաէսի հագգընտա հէնուզ բէք չօգ մալիւմաթ պուլունամըյօր, միւխթէլիֆ չայիալէր տէվէրան իթմէքտէ վէ ֆագաթ պու չայիալէրինէ գըյմէթ պուլունտըղընը Թային իթմէք միւշքիւլ պուլունմագտա տըր : Պիր ռիվայէթտէ Ալէմանիա իմբէրաթօրը, պիր ռիվայէթտէ տէ Տանիմարգա գրալը հաքէմ օլմագ իսթէնիյօրլար. լաքին չայիալը մէզքիւրէ հէնուզ պիր Թարաֆտան Թէհագգուգ իթմէմիշ տիր :»

Աժանս Հավասըն Լօնտրա մուխպիրի՝ սուլհ ու սալահըն տա քեաըը գուվվէթ իթտիկինէ տաիր կէչէն սալը կիւնիւ պէր վէճհը աթի իթաի մալիւմաթ իթմիշ տիր :

«Պիլճիւմլէ սուլհ խաճէրլէրի Թէհագգուգ իթմիշ օլուպ, սէֆիրլէրին էքսէրիսի՝ հիւքիւմէթը մէթպուալէրինէ պու մէսալէ Թէլէկրաֆլար քէշիտէ իթմիշլէր տիր : Ուինտսօր սէրայընտա պիր մէճլիսը վիւքէլա ինիգատ իտէճէկի գանն օլունմագտա իքէն, պու գանն պօշա չըգըպ, մէճլիսը մէզքիւր ինիգատ իթմէմիշ, վէ լաքին Ինկիլթէրրա տէվլէթի Թարաֆընտան վագը օլան Թէքլիֆէ Ռուսիանըն ճէվապը մուվաֆըգաթըը գապուլ իթմէք գարարը վէրիլմիշ օլտըղընտան, խարիճիյէ նազըրը Լօրտ Կրանվիլ՝ գապինէթօնըն իչպու նիյէթինի Գըրալիչայա արզ իթմէք իւզրէ տուն միւշարէլէյհանըն նէզտինէ կիթմիշ տիր :

«Խարիճիյէ նէզարէթի ճէվապընը պու կիւն Բէթէրսպուրկա իրսալ իթմիշ օլսա Թէքլիֆաթը մէզքիւրէյէ Ռուսիանըն տիկէր պիր ճէվապ տահա վէրմէսի լազըմ կէլէճէք տիր :»

.˙.

Տա՛յլի Նէ՛ւզըն ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ նէ չիմտի վէ նէ պունտան պէօյլէ Հէրաթը զապթ իթմէք նիյէթինտէ ասլա պուլունմամագտըղընը տաիր Թէմինաթ գավիյէ իթասընա հազըր վէ միւհէյյա պուլունտըղընը պէյան իթմիշ օլմալըյա, իշթէ պու տախի սուլհըն միւհաֆէզէ օլունաճագընա պիր իշարէթ սայըլապիլիր, զիրա Ինկիլիզլէրին էն պէօյլէք գօրգուսը՝

---

(67)

ԳԸԶԸԼ ՍԻՀՐՊԱԶ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Սիզի մուհաֆազա իթմիշ օլմագլըղըմտան տօլայը, պէնի սէզավարը մէտհ ու սէնա իթմէնիզէ մահալ կէօրմէյօրում. պատէզին, չու պէնմը Ֆանիտէ պէնիմ իչիւն իքի ճիհէթլէ պախթեարլըգ օլապիլիր . . .

—Աճապա պու իքի ճիհէթ հա՞նկիլէրը տըր—տէտի Օյէնը :

—Պիրի սէնին իլէ եաշամագ ճիհէթի, վէ տիկէրի սէնին ուղրունա ֆէտա ճան իթմէք. պատէզին պէն սէնին էքէտը իզթիրաբընտայըմ. պազըյէտ հայաթըմը սէնին ուղրունա ֆէտա իտէրիմ . . . սէնտէն ղայրը հէր չէյ պէնիմ իչիւն եօգ հիւքմիւնտէ տիր . . . սէնի կէօրմիյօրըմ անտէ, հէր չէյի պէրպատ վէ բարլագ կէօրիւրիւմ . . . Սէնտէն ուզագ պուլունտուղըմ թագտիրտէ, էմրաֆըմը զուլմէթ գարլար . . . Օյէ՛նը, Օյէ՛նը, սէն սին պէնիմ հայաթըմ . . .

—Տէմէք օլուր քի պէնի սէվիյօրսըն . . . սէվէ՞րմիսին . . . սահի՞հ մի . . .

—Սէնի սէվմէ՞զ մի. չօգտան պէրու պիլիյօրսըն սէնի սէվտիյիմի. սէնի սէվտիյիմէ չօգտան պէրու էմինսին, Օյէ՛նը . . . պիլմէ՞զմիսին, էմին տէյի՞լմիսին, սէօյլէ . . .

Օյէնը սիւքիւթ իթտի իսէ տէ, պու սիւքիւթի ճէվապլարըն էն պէլիղտէ նաթըգը տըր օլունապիլիր իտի : Սէն Մէգսան՝ աղըընը Օյէնըին գուլագընա եագլաշտըրարագ, ղայէթ եավաշ վէ տիթրէք պիր սէսլէ իլէ .

—Սէ՛ն, Օյէ՛նը . սէն տէ պէնի սէվէ՞րմիսին . . .

—Սէնի սէվմէ՞զ մի . . . պէն սէնի սէվմէմէքլիյիմ :

—Նիչի՞ն . պիր վագըթ զէվճին օլան վէ մուախխարէն պիր Թագըմ հագարէթ իւզէրինէ, պու կիւն տէ հայտուտլար վասըթասըյլա սէնի էլէ կէչիրմէք խապասէթինի իլավէ ճէսարէթ իթմիշ պուլունան օ մէլուն իխթիյար հայաթըմա տըր տէյի՞ւ մը պէնի սէվմէմէլիսին . . . Էյէր օ խայիս, օ ալչագ գօճան իքիմիզին մէյանընտա հազըրլաթէն պիր մանիա մագամընտա պուլունմագտա իսէ, պիր սէօզին պիր իչարէթին սըլանա քեաֆի տիր, եարըն օնու մահվ իլէ վիճտանընը մէյտանտան գալտըրմագ իչիւն :

—Ա՛հ, գալգար էօլտիւրիւրսին :

—Պիլա Թէրէտտիւտ :

—Պիր ճինայէթ . . .

—Ասլա . ճինայէթ վէ գաթալէթ սէնի պէրրմագ տըր . պէլքի պէնիմ տէ քէլէմ պիչիլիր . լաքին վազիֆէմ սայըլ . Էյէր սէնին պէնի սէվտիյինի պիլէճէք օլուր իսէմ, պիլիֆթիխար վէ մէսրուրէն էօլիւր կիտէրիմ :

—Էօլէ իսէ, էօ՛լմէ . եավաշ, եավաշ . չիւնքի սէնի սէվէրիմ . . .

Սաֆտաի մուզաֆֆէրիյէթ, Մորբինին կէօզլէրինտէ բարըլ բարըլ բարլամագա պաշլատը վէ քէնտի քէնտիյէ .

—Ինճամընտա մուվաֆֆագ օլտում,—տէյէրէք, տուտագլարընը Օյէնըին

O կիւնքի վուգուաթ գօնագտա հիքեայէ օլունմամագ գայիլ օլմատըղընտան, խըզմէթքեարլարըն քեաֆֆէսի իլէ վագըթ օլտուլար. մէշարէ Ժէրմէնի գօնագա կէթիրմէք, վէ Նէնէ իլէ Ժէրմէնին աթընըն նէ հալտէ պուլունտըգլարընը անլամագ վէ նիհայէթ Մորբինին էօլտիւրիլմէշ օլտուղը իքի հայտուտը տէֆն իթմէք իւզրէ, պիր մըգտար խըզմէթքեար Թային օլունտը :

Աչշամ կէճ վագըթ, արգատաշլարը Ժէրմէն իլէ գըզարգաշլարը պէրապէրլէրինտէ օլտուղը հալտէ ավտէթ իթտիլէր . վէ իքի հայտուտլարըն նաշլարընը պուլամատըգլարընը պէյան իթտիլէր . Սէն-Մէգսան՝ հէր նէ գատար իչին տախի պիլիր իտի իսէ տէ, ասլա րէնկ վէրմէյիպ, ըղնարը Թէաճճիւպ իթտի :

Մատամ տը Շավինեի՝ օ կիւնիւ կիրիֆթար օլտուղը խէլէճան էսէրի օլարագ, ատէթա խաստալանըպ, ագշամ Թաամընը իտէր իթմէք օտասընա չէքիլտի :

Մարքի տախի՝ քէնտի տայիրէի մախսուսէսինէ չէքիլէճէկի սըրատա, պիր խըզմէթքեար կէլիպ, ղայէթ էհէմմիյէթլի պիր խուսուսըն արզ ու պէյանը իչիւն Լագթանսըն միւսաատէ իսթէտիյինի պէրրմագըն Թէֆհիմ իթմէք իւզրէ էյլէտի :

Մարքի՝ Լագթանսըն իչէրի կիրմէսինի էմր իլէ պէրապէր քէնտի քէնտինէ, Լագթանսըն նէ՞ խըթէյէպիլէճէյինի տիւշիւնմէկտէ պաշլատը :

Լագթանս իչէրի կիրտի . հէրէ գատար էյիլտիքտէն սօնրա իւչ ատըմ իլէրի վէ օն օն իքի տէֆա տահա պաշընը էյէ էյէ իլէրիլէմիշ Մարքիյէ խագլաշտը :

—Պիր տէյէճէյի՞ն մի վար, Լագթա՛նս. սէնի խօշնուտ իթմէկ հազըր մը նազըրըմ :

—Պէօյլէ քէմալը տըրգաթըլը պէնտէնիզի տինլէմէկէ Թէնէզզիւլ պույուրմանըզտան տօլայը միւթէշէքքիրիմ . պու կիւնքի գահրամանլըղընըզ սէրգուզէշթին իւզէրինէ իփթիրահայի միւհթաճ օլտուղըմըզը պիլտիրիրմէտէն, ազըզին միւտէթ սիզէ վագըթ զայ իթտիրմէմէքլիյի պիր վէճհ իլէ թէրվիճ իտէմ :

—Հազըրըն վար . Թէքեալիֆի պէրթարաֆ իտիպ, մագսատըն նէ իսէ հէմէն սէօյլէ :

—Պէնիզ տէ էօյլէ խարաճաղըմ . . . անճագ միւսաատէնիզլէ գարու վէ բէնճէրէլէրին պիր էյիճէ գաբալը օլուպ օլմատըղընը Թէֆթիշ իթմէկ իստէրիմ . . . հէր քէօշէտէն էյիճէ կէօզէթէն կէչիրտի :

—Տէմէք օլուր քի պիր Թագըմ ղայէթ կիզլի օլարագ տինլէնէճէք չէյլէր Թէքլիֆ մի վար,—տէյու միւդիւտէ իթմէմի կիւլիւմսէյէրէք Մարքի :

—Ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթլի վէ կիզլի . չու սուրէթլէ ինճիլիյաթ քեարանէ Թամբրանմըշ օլտուղըմըզ հալտէ չիմտի սիզ տէ մէշհուր օլաճագսընըզ :

2

Մարքի տը Սէն-Մէգսան՝ Լագթանսըն հալինէ պագըրգըճա կիւլմէքտէ իտի . Լագթանս հէչ Թարաֆը պիր էյիճէ սիւզտիւքտէն սօնրա իչէրիկլէրի նիհայէթ հիւրմէթ վէ ռիայէթլէ ասըլզատէնին գարշըսընա կէչիպ սէրզէ պաշլատը :

—Սիզ, պէնիմ էֆէնտիմ Գօնթ տը Բահօնըն Թէպլիղաթըընտան, վէ քէնտիսինին էսնաի ղայպուպէթինտէ պուրատա վէքիլը միւթլագը պուլունմանըզ հասէպիյլէ, Մատամ Լա Մարքիզ տ՛Օպրէյ տը Շավինեինին գաչըրըլմասը հագգընտա վուգու պուլան Թէճէսսիւսաթտան տօլայը, հիւքիւմէթէ մալիւմաթ վէրմէնիզ միւնասիպ օլուր զանն իտէրիմ :

(Տի-4)

Հէրաթը Բուսլարտան զարթ օ-լունմասը մատտէսի իտի։

***

Լոնտրանը մէհաֆիլը բէսմիէ-սինտէ չոյու պուլան պիր հավա-տիսէ կէօրէ։ Բուսիանը Գավ-գասիա գօլ օրտուսը էրքէանը հարպիյէ իւմէրասընտան ժէնէ-րալ Զէլէնօյ՝ Բուս վէ Ազգան հուտուտրնը Թայինի իչիւն Լոնտ-ռատա իճրա օլունաճագ միւզա-քերաթտա հաղրը պուլընմագ իւզրէ Լոնտրայա ազիմէթ իթմէյէ էմր ախզ իտէճէք տիր։

***

Ալլահապատտան Տէյլ Գէնէրալ կազէթասընա չէքիլէն պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ։ Ազգան Էմիրի՝ Հինտ հիւքիւմէթինտէն վերիլէն թօբլարլա պիրլիքտէ Հէրաթա գատար կէլմէք իւզրէ Գանտա-հարտան ասքէր սէվգ օլընմասը-նը էմր իթմիշ տիր։

***

Հիսապ օլընտրղընա կէօրէ։ Ազգան վէ Բուս հուտուտրնը պու տէֆքիր թայինու թահմի-տի նէթայիճինտէն պիրի տէ շու օլաճագ տրը քի։ Ինկիլիզ հիւ-քիւմէթի՝ Հինտիսթանտա 60·000 Ինկիլիզ ասքէրի վէ 180 000 եէր-լի ասքէր սագլամաղա մէճպուր օլաճագ տրը։

ԹԻՒՃԱՐԻՕՂ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կա-զէթասընը տիւնքի Նիւսխէսինտէ Փգրաթը սթիյէ օգունմուշ տրը։

Բումէլի վիլայաթը Շահանէնին պազըլարընտա դանի դանի բահ-մէթ Նիւզուլի՝ մահսուլաթը թէ-մէմին վէ թէէեիտ իթմիշ տիր։ Բումէլիի Շարգի վէ Էտիրնէ վէ հէվալիսի իլէ Անատօլու վիլայա-թը զերբաբ տախի ըզտրբապը տէրուն իլէ շու 15 կիւն իչինտէ այնի լութֆ ու բահմէթը Բապ-պանիյէյէ նաիլիյէթ ինթիզար ու թէմէննասընտա պուլունույօրլար։

Գուդտայ բիյացասը բէք տուր-կուն տրը։ Թրանսիթ (ագթարա) թարիգիյէ հուպուպաթ վէ թօ-խումլրդա թալիպ վար իսէ տէ։ հաղրը մալ եօգ տրը։

Իսրաճաթ բիյացասը՝ տուրկուն, վէ ֆիյաթլար՝ ճիտտի միւշթէրի օլմամաղլա տուրկուն տրը։

Էմթաատ միտիալէտէն պէզ-լեր իւզերինէ՝ Անատօլու, վէ բամ-պուգ իբլիքլերի իւզերինէ տախի սէվահիլ իչիւն բէք աղ իշ վար տրը։

Էրզագը գանթարիյէ բիյացա-սը՝ էսկի հալինտէ պէրգարար ի-սէ տէ։ ֆիյաթլար ումումիյէթլէ տուրկուն տրը։

***

Միւրուր թէզքէրէսի վէ եա բասաբօրթ խթիհսալի՝ մէրասիմը քէսիրէ իլֆասընա մէնութ վէ միւթէվագգիֆ օլուպ։ պունըն իհթիյաճաթը թիճճարիյէլերի իչիւն պաղթէթէն պիր թարաֆա ազիմէթ մէճպուրիյէթինտէ պու-լունան թիճճարճա մազարրաթը վախիմէյի խթիլզամ իտէճէք սուրէթտէ պուլընտըղը մալիւմ տիր։

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտա-սը՝ պու մատտէյի նազարը իթի-նայա ախզ իլէ։ մէրասիմը միւ-թատէնին Թիճարէթլէ մէէլուֆ վէ միւթէդիլ վէ Օտայա մուգայ-յէտ էլչիպ հագլարընտա սատէ-լէշտիրիլէրէք։ պունլարըն Օտա-տան ալաճագլարը իլմուխապէրլեր իլէ էքթիֆա գըլընմասընը լազըմ կէլէն նէզարէթտէն թալէպ վէ իսթիտա իթմիշ տիր։

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտա-սընը՝ Նիզամնամէի էսասիսի ահ-քամընճա։ մէմալիքը Մահրու-սէի Շահանէտէ ումուրը նաֆիաի ումումիյէնին իճրասը իլէ էմթաա Թիճճարիյէ մախզէնլերինին ին-շասը հագգընտա արզ ու պէյանը բէյ ու էֆքեարա մէէզուն օլտը-ղը էճիլտէն։ Միչել բաշայա իթա պուլրըլան իմթիյազ շարթնամէսի իւզերինէ իթաի ըլէ տավէթ ի-սալէճէյի մէմուր տրը

ՏԱԽԻԼԻՔԻ

Շուվէռ գրայիցասը վէ մախտումլարը բրէնՆլէրին բաքիպ օլտուգլարը իշդիրմէն վարօրը ճումաա էրթէսի կիւնիւ սապահ վարնայա միվասէլէթ լթմիշ տիր։

Գրալիցա՝ վարնայա չրգար չրգամազ զաթը հազրէթր Շահանէլէ պիր գրթա թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, մազհար պուլուրտուգլարը իլթիֆաթ վէ թալթիֆաթը Շէհրիյարիլէրինտէն տօլայը չիւքրու մահմիտէթը ֆէվգէլղայէ պէյան էյլէմիշ, վէ խիթմտիտաՆէր պատաէթտէ իգամէթինի վէ կէչիրմիշ օլտուղը կիւնլէրին հիւսներ թէէսիրաթը գալպինտէ մահքիւբ օյտուղրնտան, էօմրու օյտուգճա ունուտամայաճաղընը տէրմէյան իմմիշ տիր։

Մաթանաթը Սէնիլէնին Սթօգօյմ սէֆիրի բրէնՆ Գարաճա բաշա հազրէթլէրի թարաֆրնտան տախի թէշրիֆաթի ումումիլէ Նազբրը Մինիր բաշա հազրէթլէրինէ աթի իլ մէալ թէլէկրաֆ քէշիտէ օլուՆմուշ տրր։

«Գրալիցա հազրէթլէրի իլէ բրէՆլէրէ թարաֆր էշրէֆր բատիշահիտէն էրգան ու իպգալ պուլլուսան իմիթիֆաթ վէ թալթիֆաթը Սէնիլէտէն տօլայը խաքիքաթ Միլլիյէտէնէ պրզը չիքարանիյէթը մախսուսէյէ գրալ հազրէթլէրի՝ պու պէՆտէլէրինի մէմուր իմմիշտիր Գրալ հազրէթլէրի՝ քէմալը թէէսսիր իլէ թէշէքքիրաթը գալպիլէրինի թէքրար պէթէքրար պէյան ու իֆատէ իմմիշլէր տիր։ Շուէտիլէր տախի արգ ու պէյանը չիքրանիյէթը մախսուսէտէն ֆէրգաղթ իմմէհարայր։ Գրալ հազրէթլէրի՝ գաթր տէվէթլէրինէ (Միլինիր բաշալա) Նէճմը Գոթպի Նիշանընն Լինճ բիլթպէսինի իհտա էյէմիշ տիր»

Գրալիցա վէ ԲրէՆլէր՝ բազար կիւնի Պուգրէշէ վասը օյմուշլար տրր։

Բո մանիա Գրալ վէ Գալիցասը՝ Լուս ուղա գատար միշարէլէր հէմ՝ իմիթ պալէրինէ կիթմէլէ վէ պիրիլիքտէ Սինիալա ալիֆ էսնէ ալիմէթ իմմիշլէր ատր։

—Տախիլիէ Նէզարէթինտէն պու քէրրէ վիլայաթա եազրան պիր թահրիրաթը ումումիլէտ, մէմալիքը Շահանէտէ սաքին Մրսրրը վէ Իրանլրը՝ Մրսրրը վէ Իրանլը գատնլար իլէ միմթէէհ հիւլ օլաբգլարը հալտէ էճնէպի ատտա օյունուպ, էվվատարը խրամէթը ասքէրիլէտէն մուաֆ օյաճագլար իսէ տէ, Օսմանլը գատնլարը իլէ թէզէվվիճ իմմիշ օյաբգլարը թագտիրտէ թէպաա իմիպար օյունուպ, Սիհիլը Նուֆուսա գայտ օյունաճագլարը, վէ էվվատլարընրն տախի ասքէրէ ալընաճաղը պէյան գրլրմմշ տրր։

—Տիւն կէճէ Միրաճ կէճէսի օրմագ հասէպիյէ, ճամիէրը վէ էպնիյէի միրիյէ գանտիլէր իլէ տօնատրմշ վէ պու կիւն տախի միքէյի ֆիքամ հազարաթրնրն Մապէնէ պիլագիմէ զաթը Շահանէէ լէյլէի Միրաճ բէսրը թէպրիքինի իֆա էյլէմէլէրի մուգարբէր պուլունմշլար տրր։

—Տիւնքի կիւն Մապէնը Հիմայունա Շահզատէկեան հազարաթրնտան Ահմէտ էֆ. հազրէթլէրի իլէ Ապտիլ Գատէր էֆէնտի հազրէթլէրինին թահսիլը իլմէ պաչամալարը ըէսմի իճրա պուլրլարագ, միքէյաի ֆիխամ մէ իւլէմա քիրամ վէ սայր զէվաթ հազարաթը ըէսմը մէղքիրտէ հազրը պուլունմշլար տրր։

—Մայիլէ Նազբրը Մինիր բաշա հազրէթլէրի՝ քեամիլէն քէսալը սրհհէթ իտէրէք, տիւն մագամը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմիշ, վէ ագշամ իսթիւ Ցատրազամ հազրէթլէրինին նէզտինէ պիլագիմէ պիր միւտտէթ մինլագաթ էյլէմիշ տիր։

—Գօնէայա 39 սաաթ մէսաֆէտէ Գարա աղաճ գազարնա պուքէրրէ պիր թէէկրաֆ խաթթը թէմտիտ օյունրպ, մուխապէրաթա պաչանմրշ տրր։

—Էրէն քէսրիւ 10 գատար թիւթիւն գաչագճրլարը իլէ ԲԷժի գօյճլարը պէյնինտէ էվվէլքի կէճէ Գատը քէօրիւնտէ պիր միւտարէպէ մուգու պուլուպ, գաչագճլար՝ գօլճրլարտան պիրինի վուրուպ ֆիրար իմմիշլէր իսէ տէ, զապքթա թարաֆընտան թատգիր, օյունարագ իշլէրինտէն պիրի Գրդրլ թօբրազտա վէ տիկէրի էրէն քէօրիւնտէ տէրտէսթ օլընմշլար տրր։

—Ֆրանսա սէֆիրինին գէվճէսի Մարգիզ տր Նօռալ՝ էվվէլքի կիւն Պրուսա գաբլճալարընա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Ամերիկա սէֆիրի Պարօն Գալիս՝ Պօղազ իշինտէ եազըգ սէֆարէթխանէյէ նագլի միւնասէպէթիյէ էվվէլքի կիւն սէֆարէթը մէգքիւրէ մէմուրիյնի իլէ գօնսօյսխանէ մէմուրլարընա վէ Լօյտ գումխանեասը միատիրի Մ. տը Ֆօրնիյէ իքրամէն պիր զիյաֆէթ քէշիտէ էյլէմիշ տիր։

—Գալաթատա Սէն Պէնուա քիլիսէսի սօգաղընտա սաքինէ 35 եաշընտա պիր Ռում գարըսը՝ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ քէնտի քէնտիյի խանէսի բէնչէրէսինտէն սօգաղա ամբպ թէլէֆ օլմուշ տրր։

Մէրգումէ՝ չօգտան պէրու ֆէնա պիր խասթալրդա միպթէլա օլուպ, ախիրէն իքի գարընտաշընն վէֆաթը իւգերինէ շուրը. նա տախի խալէլ կէյմիշ օյմաղլա, եալընրզ պրրագրմամագտա իմիշ իսէ տէ, մէրգումէ՝ եէվմ մէգքիւր սապահրար պիր տէֆա քէնտիսինի սօգաղա աթմագ իսթէտիքտէ եանընտաքիէր եէթիշէրէք պաճագլարընտան թութուպ ալը գօյմուշլար տրր։ Անճագ օկիւն էօյլէնտէն սօնրա պիր թագրիպ տէֆա օսգաղա աթրլտրգտա եինէ էթրաֆընտաքիէր եէթիշիպ պաճագլարընտան թութմուշլար իսէ տէ, մէգպուրէ՝ շիտէթլէ չրրբընտրղընտան, թութանլար զապթ իտէմէյիպ էլլէրինտէն գաչրմրշլար, վէ մէրգումէ՝ պաշաշաղը թաշլարրն իւգերինէ տիւշիպ թէլէֆ օլմուշ տրր։

—Ամերիկա տաիրէի պէլէտիրէ միտրրի Պլագ պէյ հազրէթլէրի՝ նին՝ նատիգաճրգտան նաշի կէյշէն բէնճէնպիհ կիւնիւնտէն պէրու մագամը մէմուրիյէթինէ կիտէմէ մէքտէ օլարգը մատթէէսսիֆ խապէր պրնմրշ տրր։

—Գրէտի Լիսնէ պանգասրնրն Տրսաատէթ շիպէսի միտրրի Մ. Լուսէն՝ եագընտա մէկզուն էվրօբայա ագիմէթ իտէճէ կինտէն, մուսիրլէյինին եէրինէ պանգասրը ումուր ու մէսարիֆինի բուլէթ ու թէսվիյէ իմմէգ իւգրէ Պանգը մէգքիւր միֆէթթիշի Մ. Վաթսօն տիւն սապահ շէհրիմիզէ վիրուտ իմմիշ տիր։

—Գահիրէտէն Լոնտրայա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մրսրը բէիսր նուզգարը Նուպար բաշա հազրէթլէրի՝ մաթպուաթ նի գամանմէսինին թաատիրի հագգընտա էճնէպի ժէնէրալ գանսօլոսարընա պագր թէքրիֆաթտա պուլունմագ նիյէթինտէ իմշ։

ՄԻՄԻՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Ղ. փ. Զոփուրեան մաղազասը Գալաթատա Գօմիսիոն խանընն գարշըսընտա Ն. 9.

Իշպու էֆրէնճի յունիս 1 (բուսի մայիս 20)տէ Զարբախանէի Ա միրէտէ ալէնէն քէշիտէ օյունպճագ. Բուսէյի տէմիր եօյ բիրան. գօսրընն Օսմանը Պանգասընտա տէբօգէ օյունմուշ շրմէնտրֆէր թահվիլաթլարրն իքրամիյէ վէ ամօրթիզատլարրը եարընրզ պալատէ մուհարէբ Ղ.Փ. Զոփուրեան մաղազասընա միրաճաաթլա ալընապիտիկի կիպի, Պուգրէշ շէհրին 1869 իսթիգրազրն բիանգօսը իշպու մայիս 1տէ քէշիտէ օլընրպ վէ 1883 (Գրրուա Բուժ Հանկրուազ) Գրրմզրը խաչ իսթիգրազրն, իշպու էօնիսիպուտէքի յուլիս 1տէ քէշիտէ օլընանճաղընտան, թա պաչանկրճարընտան պու կիւնէ տէկին նումէրօյարընն մուալէնէսի իլէ գազանմշ իքրամիյէ վէ ամօրթիզէրին պէտէլէրի թէէտիյէ օլունմագտա տրր։

3—2

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԸՍԸ

Լօնտրա 11 Մայիս

Ինկլիտէհամը Ինկ. Լիր.	98-7/8
Օսմ. էսհամը աշրլրը	15-3/3
» » գարանտը	16-1/8
Մէ-ղ-ոթէէ	
Իսթիգրազ 58 } Լինճի	31-1/2
» 62 }	–
» 72 Շինճի	18-1/4
» 65 }	–
» 69 } Շինճի	16-1/8
» 73	
» 71	66-1/2
Օսմանը Պանգասը	11-3/8
Բուսիա իսթիգրազը	98-7/8
Մրսրը տուչ. մութահէրէ	83-7/8
» իսթիդրազը	84-7/8
Տարիա Սանիէ (Մրսրը)	60-3/4
Ռուչիտ իսթիգրազը	84-
Մա արիսթ է.համ. 1877	–
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	–

Բարիզ 11 Մայիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Փր.	79-97 1/2
» » 5 1/2 %	108-72 1/2
Եէնի Դամ. էսհամը աշրլրը	16-17 1/2
» » » գարանտը	–
Մէ-ղ-ոթէէ	
Սեռի Պ.	18-
» Ս.	16 20
» Տ	–
Բուլգարի Նամ.Փէրի	42-
Օսմանը Ըէժիսի էսհամը	–
Սամ. Պանգասը	540-
Գրէտի Լիսնէ	532-50
Գրէտի Փոնսիէ	1345-
Լիսն ագսիոնը	1247-50
Սուէիշ ագսիոնը	2027-50
Բուսիա 5 % 1877	98-
Իթալիա էսհամը	94-70
Մարը Փոնս. մութահէրէ	325-
Եունան 5 % 1879	340-
Գամպիս 3 այ վատէ	25-32

Վիէննա 11 Մայիս

Լօնտրա իւզերինէ գամպիս	125-20
Բուլգարի չրմէնտրֆէրի	20-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	17-14
Պու սապահ աշրլրը	17-26
Մրսրը մութահէրէ. գար.	70-35
Պու սապահ աշրլրը	71-20
Սեռի Ա.	31-30
» Պ.	18-20
» Գ.	17-25
Բուլգարի չրմէնտրֆէրի	43-25
Ագչէ ֆայիզի	7-
Ըէքօր Ղ.Բ.	–
Էէվալէսիզ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Իրէտի ժէնէրալ	6-30
Օթամպոլ պանգասը	5-10
Օսմէթէ ժէնէրալ	3-10
Թրամվայ	2-70

ԱԳՕԷԼԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրատ 100 ղրշ.տան	Ղ. Բր.
Ֆէյսալ մէճիտիյէ Ֆարգը	107 32
Տէթուանի »	99-
Պէյրութ »	102-25
Ալեքսանդրիա »	102-20
Հագրը »	800
Դամմ	3800-
Ռնկիլիս լիրատ	110-20
Ֆրանսէգ ֆրանկը	87- 2
Բօլ	90-15
Իրլանդիգ ֆրանկը	51 15
Բարսան օ այմէսի	9 05

ԻԼԱՆԼԱԿ

ԻԼՈՆ

ԲԻՐԱԼԸԳ ԽԱՆ

Գալաթա կէօմրի կի ատատէսինտէ 25 Նուամէրատա օն սէքիզ օտա վէ տօպուգ մաղազայա հ վի Ամա խան՝ թօբտան լճ ըէ վէրիլէճէկինտէն, թայի գալանարը Պաղչ գաբուրնտա սարրաֆանը միթէպէրատէն Գազահան 6 կոբ էֆէնտիին մաղազասրն միրաճաաթ պույրուլարը իլան օլունը։

Ճ—1

Խալինէի Խասսա Շահանէտէն

կէլէն իլան.

Էրզագ անպարընա ալընաճագ քէլլէ շէքէրինին՝ մայիսը ռուսի նին տէօրտունճու ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իսթէք իտէնլէրին եէվմ մէգքիւրտէ խագինէի խասսա Շահանէտէ պուլունմագլարը իլան օլունուր։

29 Նիսան 301

3—1

Ճէննէթմէքեան պէգմր ալէմ Վալիտէ Սուլթան հազրէթլէրի էվգաֆը չէրիֆէլէրինէն իւսկիւտարտա վաքտը իհկէյէսինտէ քանի թահրընտա 4 գալ տէքարիյնի միւշթէմիլ պիր պալ կազինօնրն 1301 սէնէի մալիյէսինտէն իսթիգարէն պիր վէ ինպոնա կէօրէ 2 վէ 3 սէնէլիկի պիլիզատէ թալիպլէրինէ իյմար իտիլէճէկինտէն, մէղքիր կազինօնրն իսթիճարընա թալիպ պուլունանլարրն իշպու չէհրը նիսանրն 28ինի բազար կիւնիւնտէն չէհրը մայիսին 6ինճը բազար էրթէսի կիւնիւնէ տէկին եվգաֆը Հիմայուն խազինէի ճէլի էսի վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ կէվմէյէրի իլան օլունը։

27 Նիսան 301 5—1

Մէրհում Ֆէթհի Ահմէտ բաշա մէօհրտարը Նուսուֆ էֆէնտի զէվճէսի Այիշէ Սէնիյէ հանըմը Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի իքինճի Հուգուգ տաիրէսինտէն 24 քանունը սանի սէնէ 99 թարիխի վէ 525 նումէրօսը իլէ զբյապէն վէ անը թաստիգէն իսթինաֆէն վէրիլէն իլամ մուճիպինճէ ճէմիլէ Նազիրէ հանրմա մահքիւմունսիկ տէյնի պուլունան մէպպիրը մալիմէտին թէէմինը իսթիֆասը իշիւն տաին էօհտեսյնտէ մէրտուն օլուպ, վէքիլի Պէքիր էֆ. թարաֆընտան վուգու պուլան իսթիտասը վէ թարաֆը ըիյաէթտէն վէրիլէն էմրը ալի իւգերինէ ֆիրուխթը գարարլաշտրրլան Արնավուտ գարէպինտէ Զարը մէյտանընտա քեան թախմինէն 70 արշընը 11 բարմաղը աթիգ եանի 40 մէթրօ 48 սանթիմ արսա իւգերինէ մէպնի պիր պալ պէրպէր տիւքքեանը մուսախարէն սիւռմիւ վէ սուհը վէ գասսալ տիւքքեանդրը օյմագ իւզրէ խթիմալ օլունան 24 արշը 4 բարմաղը աթիգ եանի 13 մէթրօ 86 սանթիմ արսա իւգերինէ մէպնի օլան վէ շէհրի 120 ղրշ. իճարը պուլունան 7 նուամրօյու մանավ տիւքքեանը իլէ թախմինէն 50 արշին 7 բարմաղը աթիգ եանի 28 մէթրօ 90 սանթիմ արսա իւգերինն մէպնի օլուպ, շէհրի 250 ղրշ. իճարը մինթիվի 9 վէ 11 նուամրօ իլէ մուրագգամ պիր պալ գասսալ տիւքքեանը վէ հէր տիւքքեանին ֆէվկինտէ պիրէր օտա վէ պէյնէլ էն-ֆ էլան կէտթք թ-ատիր օյունրը վէ էլան պէրպէր կէտիկի մէվ ուտ օյտ-դ-ս հ-ատէ, հէր 2 տիւքքեանդն մա միւ ք թէմամ թ-ա բրիսր իյտատէն իսթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլիրպայէտ ֆի ուսթրնա թէէպպիւս օյունանճաղը Տրրասատէթ Պի այ թ մահրէմէսի իճրա տաիրէսինտէն իյան օյունուր։

29 Նիսան 301

Անատօլու Հի արընտ. Համամ էսնինտէ պիր պ-պ գաֆվիխանէ սահիպի էյլինտէն ս թ-ըզ օյ-ուղընտան, իսթէք իտէն օ-ուր իսէ, պաաը Զ-գ-ֆիյէ գ-ըրրսրնա թիսթիրնս ահ. Սաման ազ տան սիվ-ս ալընա։

3—1

ԽԱԼԻՕ ԻՒԶԻՒՄ ԲՈԳԴՕԸ

Պունտան պիր գաչ սէնէ ագաէմ Գալաթատա Խալիս իւգիմ բոգդոր իսալի իլէ քէսրը Նամ ու չ օհրէ բ ագիմ իմմիշ օյան ՄԿՐՏԻՉ ՄՈՒԲԱՏԵԱՆ Նամ քիմէ՝ պու քէրրէ եինէ Գալաթատա Վ.ոյվոտա ճատատէսինտ Ամիանա բասթանէսի գարշրսընտա 20 նումէրօ իլէ մուրագամ մաղազատա քէմաֆիսսարդ ալի իւալա բագը իմալինէ թէէպպիւս վէ միւպաշէրէթ իմմիշ օյտուղը, վէ մէգքիւր բագը՝ գաբալը չիշէլէր տէրուս նինտէ օյտուղր հալտ, տէբօգիթ-օյան մէգքիւր 20 նումէրօյու մաղազատա սաթ լուղը կիպի, Սթամպօլտա Ուզուն չարշը պաչընտա Քիլիտ խանը իմիթիսսինտէ Ֆրէնկեան էֆէնտինին 362 նումէրօյու մաղազասընտա, վէ Գատը գարիյէսինտէ Մոտա ճատատէսինտէ բէրուքէր Սիմոն աղանընն տիւքքեանընտա Ֆիրուխթ իտիրմէքտէ օյտուղը իլան օլունը։

Ինչպու բագը՝ եաղընրզ պալատէ զիքր օլունան մահալլէրտէ սաթըլաճաղընտան, պունարտան զարը մահալէրտէն ալընաճաղլարընը սահթէ վէ թագիտ օյաճաղը տէրքեաք տրր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ

Ա.Ն.Օ.Ն.Ի.Մ ՇԻՐԿԷԹԻ

Սէրմայէ 200.000.000 ֆրանգ

Տէրսաատէթ աճէնցիասը

Գալաթատա Մէրթէպանի սօգաղընտա Ն. 10 եագուպ խան

Աճէնցիա շիւպէսի

Սթամպուլտա Սուլթան Համմամը սօգաղընտա Հաճսրուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլիճիմէ պանգա մուամէլէլէրինի տէրէօհտ իտէր։
Էսհամ իւգէրինէ իգրազ իտէր։
Էսհամ ըէհին պարագ հիսապը ճարի ալար։
Ֆրանսայա վէ սայիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիցա քէշիտ իտէր։
Համիլինէ էտա օյունմագ իւգրէ գրէտիթօ քեաղըտլարը ֆէրիր։
Պօրսա իշլէրի իշիւն վէրիլէն էմրլէրի իճրա իտէր։
Էսհամ հրթգ իտէր։
Թէսլիմ օյունան նագտը գապալ իտէր, վէ մուգապիլինտէ չէրայիթը մալիմմ իյէ պօնօյար վէրիր։

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մասատա, էմմատա իւգէրինէ տէ ագչէ էօտունէ վէրիր։ Քէզալիք մէգքիւր չիւալէ՝ արտիյէտէ գալանագ օլան էմմատալը կէօմրիւքտէն ալրը սագլար, վէ Սթամպուլտա վէ եախօտ մէմալիքը էճնէպիկէտէ սաթըլանագ էմմատա տա գօմիսիօնրլըգ իտէր։
Մահալը տէրսը Սթամպուլտա Զիչէքբազարընտա 31 նումէրօյու մահալտէտիր։

ԳՕԳՕԱԹԻՆԱ

ՏԸ ՇՐՎԷՑՅԷՐ

ՍԻՆՏԻՐՄԷՔ ԻԶԻԻՆ ԳԱԳԱՕ ՎԷ ԹՕԶ ԶՕՕԼԱԹԱ

Հէքիմէրը թարաֆընտան թէէմին իտիլմիշ

Ֆամիլիատա իսթիմալ օլունմաղա մախսուս

Վէ պիր սուրէթը գավիյէտէ թավսիյէ օլունմուշ տրր։

Վէ սու իչինտէ էրիտիլիր թէմիզ Գագաօ։

Գօգօաթինա՝ էրիտիլիր գագաօնրն վէ եախօտ գուվվէթլի չօգօլաթը էն էյիսի տիր։

Հէքիմէրին իֆատէսինէ կէօրէ, «ԳԱՀՎԱԼԹՐ, ԷՕՃԼԷՆ ՎԷ ԱԳՇԱՄ ԹԱԱՄԼԱՐԸ Իչիւն զայէթ սինսիրիճի վէ բէք պէպէյիճի, վէ սագալարա քիւչիւք չօճուգլար իչիւն բէք գէյլիթտար պիր չէրպէթ տիր։»

Պու չէրպէթ՝ ասլա չէֆէր վէ եախօտսաիր պէհարաթ գարբշարբրլմագսըզրն, էն ալա Գագաօ պագալարընտան թէրթիպ օյունմուշ տրր։ Իչինտէ գիյատէ եաղլը հէր ոէ չէյ վար իսէ մուքիմ վասէթասրյա չրգարբլմշ օյմաղլա, պու հալտէ մէգքիւր չէրպէթ տահա գիյատէ հաֆիֆ վէ սինսիրիճի օյարգտան մատտա, պէպէյիճի խասսէլէրի վէ էթ պալպէթմագ գուվվէթի տէ խայլիտէն խայլի արթմրշ տրր։

Պու չէրպէթ՝ գայնար սու վասէթասրյա բէք ազ միւտտէթ զարֆրնտա թէրթիպ օյունադալիր, վէ սիւալի օյմատրը հալտէ տրմաղա բէք լեզզ՝թլի կէլիր։

Գօգօաթինա՝ քիմիէվիճէ պիր սուրէթը չէտիրէ վէ մուտագգիգանէտէ հալլ ու թ-ահրիլ օյունտրգտա, հիչ պիր հիյլէսի քէշֆ օյունմամագ։ Պու չէրպէթ ենրի վիւճուալը գատրնլարրա չօճուգլարա թավսիյէ օյունրը։ տիրէր հէր ոէ ի հէմէ ու նէֆֆ գայր իլէր սի գայալ իմմէյիպ տիշարը չրգարտրգտա պալէ, Գօգօաթինա միյտէտ սինէր վէ հալամ օ-ոնրը։

Պիլ ի-լէ թրալգիյէ կուզիթալարը պու չէրպէթի պիր սուրէթը ֆէվգէլատէ թ-վ իսէ ի էրէլիր։

Իչ նամ նէ էքէր վէ նէ սաիր հիչ պիր չէյ գ-ուրբ-մրշ օյմ-տաղրնտան, հէր նէ կիմատա օլ-ուրսա օյնուն օնանէլէրէ սագլանրը, վի Իշլէ իտ-ատ-ուրսի, ի-ա-թա վէ սաիրէ կիպի չէյէ գ-ուրբշրա գ-ա գվվէթիգալմայան տիրէր գ-ագաօլարը տէօրթ գ-ուվվէթէ մալիք-իր. վէ անլէյտէն ուէճուգ-ուրբ-տալ-ա պիր չայ գ-ալ՝ ղը՝ (օն լ-ար-ս-ա-ֆ-մ-ֆ) պիր ֆ-նամ գ-ագաօ ալ-ինրնը, վէ իչ-ի գ-ալ-ա ե-խօտ պիր ագ գ-ալ-տ-ալ տ-ա պիլ, կիճան չօ-օլ-թ իլ-իւն ֆիֆայէթ իտէր։

ՎԱՆԻԼԵԱ ԳՕԳՈՒԼԸ ԳՕԳՕԱԹԻՆԱ

Վանիլեալը Զ.գ-ալ-թ-ալ-ալրրն էն նայ-ի-ի-ի. էն գօյայ հուգմ օլանը վի էն ուճուգը տրր, վէ ալինտէ եաղլը մ. տալէր պալընան Զ գօյալ-ալր մէմնուտ գատա, Լ.գպու գ-ա իլեա գագուլը Գօգօաթինա պալ-ինա-ալիր։

Իրալ-ինատատա վասը Տրալ-ին չէհրի թահիլիր ֆ-ի-ի-ի մուս լիսի վէ «ՃԷրրահ մէգթ պինտ ԼԷը սրհհէթ վէ սրհհէթը ումումիյէ մուալլիսի» Տ-ա թէօր Զարլս Գ-մրրն պու պ-ա-պ-ա չէգալ տ-ի-ր։

«Մ Մ. Հ. Շըլէյցէր վէ Գուամ-ն-ի-տ-ի-ի Գ-ագ-օ-թ-ինա-ալրը պիր սուրէթը մուա-գ-գիգանէտ թ-էքթիլ ու մ-ա-ալ-է ի-թ-խ, վէ անր բէք թէմ-ի պիր թ-ամ գ-ուտ-մ Ակա պիր բայէհարը օյուպ, թէէրթիպ-թ-ընտա տա եաղլը ; ; ր պուլունմ-ալ-ընտան, չիւքի ատ գ-ագ-ա լ-ա-ա պ-ա-ալ-ունան եաղլը մ-ա տ-ի-ր (լ-ա-ա-ս-ի գ-ա-ա-ի-ի-ի-ի-ի) իթ-ահ-ա-ա-ալ-ա պիր ե-է-ա-ա-ի-ր, վէ ինը հանէթատ խ-ա-թ-ա-ա-ա-ա վէ-ա-ալ-ամ-ա-ա-ա-ա վէ-ի-ի-ի-ի։ Զ-ա-ուգ-ա-ա-ա-ա